

Asia: VM183:00/2017 ja VM/1631/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esitysluonnoksen pääasiallisen sisällön mukaan tiedonhallintalaissa ”säädettäisiin julkisen hallinnon yleisistä velvoitteista tiedonhallinnassa”. Luonnoksen mukaan keskeinen sisältö on tiedonhallinta julkisessa hallinnossa. Lain soveltamisala on viranomaistoiminnassa kaikenkattava lukuun ottamatta lakiluonnoksen 3 §:n 2 ja 3 momentissa sanottuja poikkeuksia. Luonnoksessa ei ole tarkasteltu eikä edes otettu huomioon tuomioistuinten perustuslaillista, julkisesta hallinnosta poikkeavaa asemaa ja riippumattomuutta tuomiovallan käytössä eli Tuomioistuimet on rinnastettu julkisen hallintoon ja hallintoviranomaisiin ja näin myös lainkäyttötoiminnan osalta. Lakiluonnoksen kohdentaminen lainkäytön riippumattomuuden toiminta-alueelle on vastoin perustuslakia ja lainkäytön riippumattomuuden peruseriaatetta. Tämä on perustavaa laatua oleva lainsäädännön vastaisuus, jonka vuoksi esitysluonnosta ei voida hyväksyä esitetyn mukaisena.

2. Arvionne lukuun 2 Nykytila

Yleisten kuten muidenkin tuomioistuinten tiedonhallintaa säätelevät useat lait, jotka on säädetty nimenomaan lainkäyttötoiminnan tiedonhallintaa varten. Tällaisia lakeja ovat muun muassa laki oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä. Ne säätelevät tiedonhallintaa lainkäytössä. Esitysluonnoksessa ei ole tarkasteltu lakiluonnoksen ja sanottujen säädösten keskinäistä suhdetta niiden soveltamisessa. Yhteensovittamisen puute johtaisi käytännössä merkittäviin soveltamisvaikeuksiin sekä aiheuttaisi epätietoisuutta ja epäyhtenäistä soveltamiskäytäntöä sekä merkittävästi näistä syistä seuraavaa ylimääräistä työtä. Lainsäädännön valmistelussa tulee ottaa huomioon suunniteltavan lain vaikutukset myös voimassa olevan lainsäädännön kannalta ja valmistella laki niin, että se ja voimassa oleva lainsäädäntö eivät ole keskenään ristiriidassa vaan ne ovat yleiseltä soveltamisalaltaan ja yksittäisten säännösten soveltamisessa yhteensopivia.

3. Arvionne lukuun 3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Korkeimman oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden esitysluonnoksesta antamissa lausunnoissa on kiinnitetty huomiota useisiin perustaviin puutteisiin, epäkohtiin ja ristiriitaisuuksiin tuomioistuinten tiedonhallinnon ja niitä säätelevien säädösten sekä esitysluonnoksen välillä. Hovioikeus yhtyy lausunnoissa esitettyihin kannanottoihin ja niiden perusteluihin.

5. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 1 yleiset säännökset (pykälät 1-4 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

6. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 2 Julkisen hallinnon tiedonhallinnan yleinen ohjaus (pykälät 5-9 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

7. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 3 Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen (pykälät 10-12 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

8. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 4 Tietoturvallisuus (pykälät 13-18 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

9. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 5 Turvallisuusluokittelu (pykälät 19-22 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

10. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 6 Asian ja palvelujen tiedonhallinta (pykälät 23-26 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

11. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 7 Tietoaineistojen muodostaminen ja sähköinen luovutustapa (pykälät 27-31 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

12. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 8 Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi (pykälät 32-38 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

13. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 9 Erinäiset säännökset (pykälät 39-40 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

14. Muut huomiot

-

Vaikutusten arviointi

Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen:

-

Tietoturvallisuus:

-

Asian ja palvelujen tiedonhallinta:

-

Tietoaineistojen luovuttaminen ja sähköinen luovutustapa:

-

Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi:

-

Muuta huomioitavaa:

-

Nieminen Pertti
Itä-Suomen hovioikeus

Aalto Teija
Itä-Suomen hovioikeus